

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 389/2010-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť R. R., B., toho času vo výkone trestu, zastúpeného advokátom Mgr. A. Š., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. júna 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tdo 15/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. R. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola faxom 16. septembra 2010 a poštou 21. septembra 2010 doručená sťažnosť R. R. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tdo 15/2010 z 9. júna 2010.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 69/2009 zo 14. decembra 2009 bol sťažovateľ uznaný vinným zo zločinu lúpeže spolupáchateľstvom iba na základe výpovede poškodeného, a iné dôkazy, ktoré boli v jeho prospech, okresný súd vyhodnotil ako „*nevieryhodné*“ .

Sťažovateľ podal proti rozsudku odvolanie, ktoré Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 23 To 1/2010 z 18. februára 2010 zamietol, pretože nebolo dôvodné. Krajský súd sa stotožnil so závermi okresného súdu, ale nevzal do úvahy najzávažnejší fakt, ktorým bola zmena výpovede poškodeného, ktorú uskutočnil bezprostredne po vyhlásení odsudzujúceho rozhodnutia okresného súdu.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie na najvyššom súde, v ktorom namietal „*najmä porušenie práva na obhajobu a tiež skutočnosť, že rozhodnutie bolo založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a nesprávnom použití hmotnoprávneho ustanovenia*“.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Tdo 15/2010 z 9. júna 2010 dovolanie sťažovateľa „*podľa § 382 písmeno c) Trestného poriadku odmietol*“.

V rozhodnutí sa „*však ústavne konformným spôsobom nevysporiadal s námietkami, ktoré boli uvedené v dovolaní, najmä s námietkou voči postupu krajského súdu, ktorý neprihliadol na nové skutočnosti, ktoré vyšli najavo po vyhlásení rozsudku súdom prvého stupňa. Jediným dôkazom, ktorý smeroval voči mne, bola výpoveď poškodeného A. K. A. K. však výpoveďou na prokuratúre svoju výpoveď voči mne zmenil, avšak Krajský súd sa s touto skutočnosťou vysporiadal iba tým spôsobom, že skonštatoval, že táto výpoveď sa javí ako nepresvedčivá.*“.

Obhajca sťažovateľa navrhoval na verejnom zasadnutí vykonanie ďalších dôkazov, avšak krajský súd tento postup nepripustil a najvyšší súd tento postup odobril s tým, že postupoval v súlade so zákonom.

Podľa sťažovateľa „v danom prípade však s poukazom na zmenenú výpoveď poškodeného a jediného svedka skutku boli odôvodnené pochybnosti o správnosti skutkových zistení a na ich objasnenie bolo potrebné vykonať nové dôkazy...“ Krajský súd „mal postupovať v súlade s § 321 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku...“, pričom „hrubým spôsobom porušil ustanovenie § 2 odsek 10 Trestného poriadku...“.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Najvyšší súd SR v konaní vedenom pod spisovou značkou 1 Tdo 15/2010 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd SR zrušuje Uznesenie Najvyššieho súdu SR spisová značka 1 Tdo dňa 9. júna 2010 a vec mu vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd SR je povinný zaplatiť sťažovateľovi nemajetkovú ujmu vo výške 10. 000,- € do 30 dní odo dňa doručenia tohto nálezu.

Najvyšší súd SR je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania do 60 dní odo dňa doručenia tohto nálezu.“

II.

V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnenú považuje ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania veci vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 159/08).

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04). V súvislosti so svojím ústavným postavením ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre tiež zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (podobne II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Vzhľadom na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený ani povinný preskúmať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní iných než ústavných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňované

a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 20/03, IV. ÚS 252/04).

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo 15/2010 z 9. júna 2010.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podstatou sťažnosti bolo tvrdenie sťažovateľa, že jeho odsúdenie je založené na nezákonnom postupe, keď krajský súd nebral do úvahy zmenenú výpoveď poškodeného po rozhodnutí okresného súdu, a tiež jeho názor, že v konaní bolo porušené jeho základné právo na obhajobu (v petite sťažnosti toto právo však bližšie nešpecifikuje). Sťažovateľ namietal, že napadnutý rozsudok trpí vadami neúplnosti skutkových zistení a má skutkové výhrady proti postupu súdov pri hodnotení dôkazov. Tieto dovolacie námietky dovolateľa však vecne nezodpovedajú žiadnemu zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a) až písm. l) Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný poriadok“), preto dovolací súd na ne nemohol prihliadať.

Dovolací súd nemožno je možné chápať ako tretiu inštanciu v sústave súdov zameranú na preskúmavanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže doplniť alebo meniť len odvolací súd. Dovolací súd nemôže posudzovať úplnosť skutkových zistení, nemôže bez ďalšieho sám prehodnocovať vykonané dôkazy,

pretože dôkazy v konaní o dovolaní nemôže sám vykonávať. Namietané nesprávne skutkové zistenia alebo nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôžu zakladať dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Tento dôvod dovolania je daný len v prípade nesprávneho právneho posúdenia skutku alebo v prípade iného nesprávneho posúdenia podľa hmotnoprávnych ustanovení. Nemožno namietat' skutkové vady, napr. nesprávne hodnotenie dôkazov alebo neúplnosť vykonaného dokazovania.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutkového stavu alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd ako dovolací súd preskúmal námietky sťažovateľa uvedené v dovolaní, ale s ich obsahom sa nestotožnil. Podľa názoru ústavného súdu sa primerane vysporiadal s dôvodmi, pre ktoré dovolanie sťažovateľa odmietol. Konštatovaniu o odmietnutí dovolania predchádzal ústavne súladný výklad právnej úpravy podmienok dovolacieho konania [najmä sťažovateľom uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku], ktorý nepopiera zmysel a účel právnej úpravy tohto mimoriadneho opravného prostriedku. Sťažovateľovi teda nebola odopretá súdna ochrana, jeho vecou sa najvyšší súd zaoberal a jeho dovolanie odmietol na základe zákonných dôvodov.

V danom prípade bol sťažovateľ odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody za spáchanie trestného činu lúpeže podľa zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Rozhodnutie o vine a treste bolo vydané v riadne uskutočnenom trestnom konaní prostredníctvom riadne vyhláseného rozsudku. Dovolací súd tiež dal podrobnú odpoveď na všetky námietky sťažovateľa týkajúce sa údajného porušenia jeho základného práva na obhajobu (s. 3 až 8) i jasnú odpoveď na to, ako to bolo so zmenenou výpoveďou poškodeného (od druhého odseku s. 8 namietaného uznesenia najvyššieho súdu).

Na základe uvedeného, ako aj so zreteľom na argumentáciu sťažovateľa v sťažnosti ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nemožno prijať záver o takej vecnej súvislosti medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 1 Tdo 15/2010 z 9. júna 2010 a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (obdobne napr. III. ÚS 83/09 a IV. ÚS 294/2010).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v petite jeho sťažnosti, resp. odstraňovať ďalšie nedostatky tejto sťažnosti, ktorá neobsahovala napr. kvalifikované splnomocnenie na právne zastupovanie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde), nebol k nej predložený žiadny dôkaz (§ 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde), a to namietané rozhodnutie najvyššieho súdu a podobne.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. októbra 2010